

Коба Марія Миколаївна

*старший викладач кафедри правового забезпечення діяльності НГУ Київського інституту Національної гвардії України
доктор філософії в галузі права, доцент*

Коба Олександр Васильович

доцент кафедри управління підрозділами НГУ Київського інституту Національної гвардії України, кандидат педагогічних наук, старший дослідник

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ КУРСАНТІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ У ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Формування правової культури курсантів Національної гвардії України є важливим аспектом їх професійної підготовки. Це процес, спрямований на виховання у майбутніх офіцерів високої свідомості та поваги до закону, що є необхідною умовою для ефективної роботи виконання службово-бойових завдань.

Оскільки термін «правова культура» увійшло в науку на початку ХХ століття, то на основі узагальненого аналізу визначень, представлених О. В. Аграновською, В. І. Камінською, О. Ф. Скакун, І. Ф. Фарбером та іншими, можемо визначити правову культуру, як глибоке знання джерел права, правильне розуміння завдань правового регулювання, позитивне ставлення до права та його застосування в повсякденному житті. На зв'язок між правовою культурою особи та його ставленням до виконання своїх професійних і громадянських обов'язків свого часу звертали увагу Х. С. Гуцерієв, І. М. Кейзеров, А. Ф. Нікітін, А. П. Семітко та ін. [1].

Правова культура передбачає, з одного боку, необхідність володіння обов'язковим обсягом правової інформації, а з іншого – відповідальне ставлення до неї та готовність і вміння здійснювати правове виховання в процесі професійного і особистого спілкування усіх військовослужбовців Національної гвардії України. Механізм правового регулювання складається із системи засобів, кожен з яких має своє призначення для регулювання суспільних відносин [2, 24-25].

Освітній процес в закладах вищої освіти проектується з урахуванням культурних функцій освіти. Культурологічний зміст освіти є джерелом становлення особистості майбутнього фахівця, а озброєння правовими знаннями і вироблення відповідної правової поведінки є, таким чином, невідкладним завданням усієї системи освіти і виховання. З залученням індивіда до системи правового навчання і виховання, котра покликана озброїти його необхідними правовими знаннями й соціальними нормами, усвідомленні операції дій перетворюються на внутрішні засоби засвоєння значень. Відкриваються широкі

можливості для оволодіння узагальненими значеннями (всезагальними ідеями), тобто поняттями. Відтак, над чуттєвим рівнем свідомості надбудовується всезагальний рівень [3].

Розуміємо правову культуру курсанта Національної гвардії України як інтегральну особистісну властивість, яка відображається у його ціннісному ставленні до права та свідомому використанні правових знань у професійній діяльності. Ця якість базується на інтелектуальних, моральних, рефлексивних та комунікативних здібностях особистості.

Необхідно відмітити, що формування правової культури молодих гвардійців великою мірою залежить від опанування різноманітних навчальних дисциплін, які викладаються у ВВНЗ, а це: теорія держави та права, історія держави та права, конституційне право України, державне (конституційне) право зарубіжних країн, юридична деонтологія, права людини та громадянина та ін. Також велику роль у формуванні правової культури майбутніх офіцерів Національної гвардії відіграє світоглядне виховання, яке здійснюється військовими командирами за допомогою передачі знань, власного досвіду та цінностей, що відповідають загальнолюдським цінностям, у межах їх світогляду.

Також не менш важливим аспектом в процесі формування правової культури курсантів НГУ є їх залучення до роботи з громадськістю. Це відбувається завдяки їх активному залученню до різних соціальних проектів, сприянню встановленню довіри між владою та громадою, а також розвитком навичок комунікації та врегулювання конфліктів. Всі ці заходи спрямовані на формування правової культури курсантів Національної гвардії України, що є важливим елементом їх професійного зростання та успішної роботи у сфері правоохоронної діяльності.

Таким чином, процес формування правової культури курсантів Національної гвардії України під час навчання у ВВНЗ необхідно здійснювати таким чином, щоб отримані правові знання, вміння та навички, а також професійно важливі якості, ставали ціленаправленою ціннісною орієнтацією для майбутніх офіцерів цієї військової формації.

Список використаних джерел:

1. Коба О.В., Коба М.М. Формування правової культури курсантів Національної гвардії України у процесі професійної підготовки. *Науковий вісник Сіверщини. Серія: Право: науковий журнал*. Чернігів: Академія ДПтС, 2020. № 1 (3). 256 с. URL: <http://sjlaw.academysps.edu.ua/wp-content/uploads/Koba-O.V.-Koba-M.M.-1.pdf>
2. Голосніченко І.П. Правосвідомість і правова культура у розбудові Української держави. *Право України*. 2005. №4. С. 24–25.
3. Костенко О.М. Що є право? Про основи «натуралістичної» юриспруденції у світлі соціального натуралізму. Соціальна мережа науковців. URL: <https://www.science-community.org/ru/node/1390>